

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kazimierzy Wielkiej w dniach 17-19 i 23.10.2023 r.

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kazimierzy Wielkiej jest gminną jednostką organizacyjną, utworzoną do realizowania zadań własnych i zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje gminę, w której zamieszkuje 15 179 mieszkańców. Burmistrzem Miasta i Gminy jest Pan Adam Bodzioch.

Ośrodek został utworzony na mocy Uchwały Nr XVIII/124/92 Rady Miasta i Gminy w Kazimierzy Wielkiej z dnia 26 sierpnia 1992 r. w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej pod nazwą „Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kazimierzy Wielkiej”. Ośrodek posiada własny REGON 290420250 i NIP 662-16-14-173. Dyrektorem Ośrodka jest Pani Edyta Molo.

Ośrodek działa w oparciu o:

- 1) Statut przyjęty Uchwałą Nr LXVIII/536/2022 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 30 listopada 2022 roku w sprawie zmiany uchwały Nr XXVII/171/2016 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 31 marca 2016 r. w sprawie uchwalenia statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kazimierzy Wielkiej, zmienionej uchwałą Nr LVIII/421/2017 z dnia 29 grudnia 2017 r.;
- 2) Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 5/2022 Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 27 grudnia 2022 r.;
- 3) Uchwałą Nr LIII/414/2021 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 30 grudnia 2021 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kazimierza Wielka na lata 2021-2030;
- 4) Uchwałą Nr VI/35/2019 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 23 stycznia 2019 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze świadczone przez opiekunki domowe i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od tych opłat, jak również trybu ich pobierania;
- 5) Uchwałą Nr LIV/390/2017 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 10 października 2017 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych udzielających

schronienia osobom tego pozbawionym w tym osobom bezdomnym, które ostatnie stale miejsce zameldowania posiadały na terenie gminy Kazimierza Wielka. Stwierdzono, że niniejsza Uchwała zawiera nieaktualne przepisy dotyczące odpłatności za pobyt w placówkach.

- 6) Uchwałę Nr LXXIV/572/2023 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 14 lutego 2023 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnej pomocy w ramach wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023;
- 7) Uchwałę Nr IV/27/2018 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2019 – 2023;
- 8) Upoważnienie Burmistrza Miasta i Gminy Kazimierza Wielka znak: ASO.2052.13.2017 z dnia 02.10.2017 roku dla Pani Edyty Molo, Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kazimierzy Wielkiej do wydawania zaświadczeń i decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy (obecnie Dyrektor MGOPS);
- 9) Upoważnienie Burmistrza Miasta i Gminy Kazimierza Wielka znak: ASO.2052.20.2017 z dnia 15.11.2017 roku dla Pani Jolanty Rogali, Zastępcy Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kazimierzy Wielkiej do wydawania zaświadczeń i decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy (obecnie Zastępca Dyrektora MGOPS).

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w następującym składzie:

1. Magdalena Pracon, starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie 757/2023 z dnia 13 października 2023 r. – kierujący zespołem inspektorów.
2. Katarzyna Wach, starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 758/2023 z dnia 13 października 2023 r

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kazimierzy Wielkiej* pod pozycją 37/2023.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 17 - 19 i 23 października 2023 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t. j. Dz.U. z 2020 r. poz. 224), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2023 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kazimierzy Wielkiej mieści się w dwukondygnacyjnym budynku, po byłym gimnazjum, należącym do Gminy przy ul. Szkolnej 22, 28-500 Kazimierza Wielka, tel. 41 352-19-22. Łącznie pracownicy zajmują 18 pomieszczeń na piętrze, liczba pracowników to 33 osoby. Średnio w jednym pokoju pracuje 2 pracowników. Pracownicy socjalni (10 osób) zajmują 5 pomieszczeń. Dodatkowo w Ośrodku są 2 pokoje, w których w razie potrzeby pracownicy socjalni mogą prowadzić indywidualne rozmowy (Zał. nr 1 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS, pkt 10). Należy zatem uznać, że warunki lokalowe dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność. Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji OPS jest bezrobocie, niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba. Wypłata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest przelewem na indywidualne konta bankowe klientów.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.

W dniach kontroli w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kazimierzy Wielkiej w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych na umowę o pracę było 15 pracowników, w tym: dyrektor, zastępca dyrektora, 8 starszych pracowników socjalnych, 2 pracowników socjalnych (w tym 1 osoba na ½ etatu) i 3 opiekunki środowiskowe. Ponadto specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczyły 2 osoby: fizjoterapeuta i asystent osoby niepełnosprawnej (Zał. nr 2 – Tabele dotyczące kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi).

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, że Dyrektor i Zastępca Dyrektora Ośrodka posiadają odpowiednie kwalifikacje wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej mają dyplom ukończenia specjalizacji w zakresie organizacji pomocy społecznej oraz ponad 3-letni staż pracy w pomocy społecznej. Pracownicy socjalni oraz świadczący specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach pracy, pracownicy socjalni posiadają legitymacje służbowe wydane według wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

liczba mieszkańców gminy/liczba pracowników socjalnych (wg etatów):

$$15\ 179/9,5 = 1\ 598$$

Z powyższego wynika, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, w Ośrodku zatrudnionych jest 10 pracowników socjalnych i na jednego pracownika socjalnego przypada 1 598 mieszkańców.

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.).

Zasilki stale

Z informacji przekazanych przez Dyrektora MGOPS (Zał. nr 1 pkt 23) wynika, że w 2023 roku do dnia kontroli wsparcia udzielono 83 osobom, w tym za 78 osób Ośrodek odprowadził składkę zdrowotną.

Kontroli poddano losowo wybrane akta, na podstawie których wydano decyzje nr:

Ps.5010.88.2021.Chr.W;	Ps.5010.178.2021.Cudz;	Ps.5010.22a.2023.Nag;
Ps.5010.110.2022.43Jach;	Ps.5010.141.2023.Cudz;	Ps.5010.79.2023.Woj;
Ps.5010.56.2023.43Jach;	Ps.5010.26.2023.Wiel;	Ps.5010.22a.2023.Nag;
Ps.5010.90.2023.Dal.		

Skontrolowane akta zawierają dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty potwierdzane są „za zgodność z oryginałem”.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych przywołano prawidłowe przepisy oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, ponadto przytoczono upoważnienie Burmistrza Miasta i Gminy dla Kierownika MGOPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji określano wysokość zasiłku, okres, na jaki został przyznany, sposób i termin wypłaty świadczenia (wskazywano, że pierwsza wypłata nastąpi po uprawomocnieniu się decyzji tj. po 14 dniach od daty jej otrzymania), w 2 przypadkach nie wskazano terminu realizacji.

Informacja o tym, że zasiłkobiorca w okresie pobierania zasiłku stałego będzie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym jest wysyłana odrębnym pismem.

W uzasadnieniu w sposób obszerny jest opisany stan prawny i faktyczny, na podstawie którego została przyznana pomoc.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania (art. 127a k.p.a.).

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zespół kontrolny nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Zasilki okresowe

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Dyrektora Ośrodka w 2023 roku do dnia kontroli wsparcia udzielono 83 rodzinom. Wysokość wypłacanych zasiłków była zgodna z art. 38 ustawy o pomocy społecznej w części gwarantowanej z budżetu państwa.

Kontroli poddano dokumentację wybranych osób objętych pomocą na mocy decyzji:
Ps.5011.143.2023.Cudz; Ps.5011.41.2023.Don; Ps.5011.93.2023.43.Sien;
Ps.5011.50.2023.Łęk; Ps.5011.87.2023.Sło; Ps.5011.29.2023.Goż; Ps.5011.35.2023.43Part.2;
Ps.5011.156.2023.43.Pit; Ps.5011.66.2023.Kaz.M; Ps.5011.97.2023.Lek.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację (każdy wniosek opatrzony datą wpływu). W aktach znajdowały się m.in.: zaświadczenia lub oświadczenia o aktualnych dochodach, zaświadczenia od lekarza, weryfikacja danych o bezrobociu z programu SEPI, oświadczenia klientów o sytuacji majątkowej, faktury za leki.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych przywołano prawidłowe przepisy oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i upoważnienie Burmistrza Miasta i Gminy dla Kierownika MGOPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji podawano wysokość przyznanej pomocy, okres na jaki jej udzielono, z jakiego powodu, sposób wypłaty oraz wskazywano, że wypłata nastąpi po uprawomocnieniu się decyzji tj. po 14 dniach od daty jej otrzymania. Brak terminów realizacji świadczenia.

W uzasadnieniu w sposób obszerny został opisany stan prawny i faktyczny, na podstawie którego przyznano pomoc.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania.

Zespół kontrolny nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Wieloletni program „Posilek w szkole i w domu”

Z informacji uzyskanych od Dyrektora MGOPS wynika, że w ramach wieloletniego programu „Posilek w szkole i w domu” w 2023 r. do dnia kontroli gorący posilek przyznano dla 111 dzieci oraz dla 9 osób dorosłych, wypłacono 721 świadczeń pieniężnych na zakup

posiłku lub żywności dla 213 rodzin. Dożywianie na terenie Miasta i Gminy Kazimierza Wielka było prowadzone w 6 placówkach oświatowych, Ośrodek opłacał posiłki za 111 uczniów, koszt gorącego posiłku wynosił od 7,90 zł do 9 zł.

Pozytywnym jest fakt, że w szkołach na terenie Gminy dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych* w ramach realizacji wieloletniego programu, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr:

Ps.5023.35.2023.43Part.II; Ps.5023.156.2023.43.Pił; Ps.5023.87.2023.Sło;
Ps.5023.50.2023.Łęk; Ps.5023.124.2023.43Agr; Ps.5023.60.2023.Chr.W;
Ps.5023.98.2023.Pod; Ps.5023.199.2023.Cudz; Ps.5023.233.2023.Dal;

oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach:

Ps.5023.222.2023.Jak; Ps.5023.59.2023.Pod; Ps.5023.133.2023.Woj;
Ps.5023.99.2023.43Agr; Ps.5023.26.2023.Gun.K; Ps.5023.27.2023.43.Sik;
Ps.5023.98.2023.43PartI; Ps.5023.53.2023.Str; Ps.5023.65.2023.Chr.W;
Ps.5023.137.2023.Ple.ka.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajdowała się kompletna dokumentacja, określająca sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc.

Pomoc w ramach Programu przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, przywołano również Uchwałę Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, Uchwały Rady Miejskiej dot. dożywiania i upoważnienie Burmistrza dla Kierownika MGOPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji na posiłek określono dla kogo przyznaje się pomoc, na jaki okres, dzienną stawkę żywieniową, typ posiłku i realizatora pomocy. Decyzje wydawano na rok budżetowy.

W postanowieniu decyzji na zasiłki celowe podawano wysokość przyznanej pomocy, na jaki miesiąc lub miesiące, sposób wypłaty oraz wskazywano, że wypłata nastąpi po

uprawomocnieniu się decyzji tj. po 14 dniach od daty jej otrzymania. Brak terminów realizacji świadczenia w przypadku przyznania pomocy na więcej niż jeden miesiąc.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania.

Zespół kontrolny nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i zasiłków celowych specjalnych

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, MGOPS w Kazimierzy Wielkiej przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia czy opału. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej ustawy Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Kontrolowana jednostka w 2023 roku udzieliła 7 zasiłków celowych i 32 – specjalnych zasiłków celowych. Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe przyznawane były w szczególności na pokrycie kosztów zakupu leków i leczenia, zakupu żywności, opału.

Podczas kontroli sprawdzono następujące akta:

zasiłek celowy:

Ps.5012.859.2023.43PartII;	Ps.5012.388.2023.Don;	Ps.5012.157.2023.43.PartI;
Ps.5012.9.2023.Don;	Ps.5012.72.2023.Gab;	Ps.5012.89.2023.43PartII;
Ps.5012.215a.2023.43PartI;		

specjalny zasiłek celowy:

Ps.5012.42.2023.Don;	Ps.5012.166.2023.Sło;	Ps.5012.78.2023.43Part.I;
Ps.5012.8.2023.43Rej;	Ps.5012.40.2023.43.Łab;	Ps.5012.180.2023.Odon;
Ps.5012.201.2023.Dal;	Ps.5012.145.2023.Gun.W;	Ps.5012.12.2023.43PartII;
Ps.5012.8.2023.43Sik.		

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny, m.in.: zaświadczenia o aktualnych dochodach, zaświadczenia od lekarza, SEPI, karty informacyjne leczenia szpitalnego, faktury za zakupione leki, oświadczenia o stanie majątkowym klientów.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych przywołano prawidłowe przepisy oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania

administracyjnego, a także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i upoważnienie Burmistrza Miasta i Gminy dla Kierownika MGOPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji określono wysokość przyznanej pomocy, miesiąc za jaki przyznano pomoc, cel na jaki udzielono świadczenia, sposób wypłaty oraz wskazywano, że wypłata nastąpi po uprawomocnieniu się decyzji tj. po 14 dniach od daty jej otrzymania.

W uzasadnieniu w sposób obszerny jest opisany stan prawny i faktyczny, na podstawie którego została przyznana pomoc.

W pouczeniu decyzji strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kazimierzy Wielkiej w okresie objętym kontrolą realizował usługi opiekuńcze, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Cena 1 godziny usług opiekuńczych została określona w „Kalkulacji usług opiekuńczych” i wynosiła 42 zł. Usługi były świadczone przez 3 opiekunki zatrudnione w Ośrodku na podstawie umowy o pracę. W 2023 roku pomoc realizowana była u 23 osób. W badanym okresie żadnej osobie nie odmówiono wsparcia w tym zakresie. Gmina Kazimierza Wielka realizuje Program Opieka 75+. Od stycznia do października 2023 roku w ramach Programu dofinansowano zadanie własne gminy – Organizacja i świadczenie usług opiekuńczych w 17 środowiskach w wymiarze 60%.

Ponadto od stycznia 2023 roku w Ośrodku realizowany jest program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. Ze wsparcia asystentów skorzystało 19 osób ze znacznym bądź umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i 1 dziecko z orzeczoną stopniem niepełnosprawności.

Sprawdzono akta o numerach decyzji:

Ps.5025.126.2023.43Krak; Ps.5025.12.2023.43Krót; Ps.5025.18.2023.43Krz;
Ps.5025.9.2023.43Part.II; Ps.5025.6.2023.43Rej; Ps.5025.8.2023.Pod;
Ps.5025.4.2023.43Jach; Ps.5025.110.2023.Gun.W; Ps.5025.62.2023.Don;
Ps.5025.134.2023.Łęk.

W aktach klientów znajdowały się m.in.: wnioski, wywiady lub ich aktualizacje, odcinki rent i emerytur, oświadczenia majątkowe, zaświadczenia lekarskie, kopie decyzji KRUS/ZUS, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych odnotowano prawidłowe przepisy i aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego oraz rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, Uchwałę Rady Miejskiej dotyczącą usług opiekuńczych i upoważnienie Burmistrza dla Kierownika OPS do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

W postanowieniu decyzji określono czas, na jaki przyznane zostało wsparcie, liczbę godzin tygodniowo, zakres usług, pełny koszt 1 godziny, odpłatność procentową, termin i miejsce wnoszenia odpłatności. Wskazano, że usługi będzie świadczyć opiekunka domowa, ale brakuje informacji, że jest ona zatrudniona w MGOPS.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował zadanie związane ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej).

W 2023 roku usługi te były świadczone dla 6 osób w 5 rodzinach przez 2 specjalistów: fizjoterapeutę i asystenta osoby niepełnosprawnej zatrudnionych na umowy zlecenia.

Sprawdzono akta o numerach decyzji:

Ps.5025.21.2023.43Krót; Ps.5025.23a.2023.Part.I; Ps.5025.5.2023.43Jach;
Ps.5025.192a.2023.43Kol; Ps.5025.20.2023.Bro.

W aktach znajdują się m. in.: wywiady środowiskowe, zaświadczenia o wysokości dochodów, zaświadczenia lekarskie o konieczności wykonywania specjalistycznych usług opiekuńczych, oświadczenia o sytuacji dochodowej.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych przywołano prawidłowe przepisy oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a także rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września

2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, przytoczono również upoważnienie Burmistrza dla Kierownika MGOPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W postanowieniu sprawdzonych decyzji określono okres, na jaki przyznane zostało wsparcie, ilość godzin miesięcznie, w jakim zakresie i przez kogo będą świadczone usługi, informacja o zwolnieniu z odpłatności. Brak pełnej nazwy usług, czyli określenia „dla osób z zaburzeniami psychicznymi”.

W uzasadnieniu w sposób obszerny opisano stan prawny i faktyczny, który miał wpływ na przyznanie pomocy.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domu pomocy społecznej. W DPS przebywa 29 osób, w tym w okresie objętym kontrolą skierowano 2 nowe osoby.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kazimierzy Wielkiej polegała głównie na motywowaniu klientów pomocy społecznej do poszukiwania pracy, podnoszenia swoich kompetencji zarówno zawodowych, jak i rodzicielskich, dbania o porządek. Pracownicy socjalni pomagali podopiecznym w wypełnianiu wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności, w załatwianiu różnego rodzaju spraw urzędowych. Zachęcali rodziców dzieci do prawidłowego zaspakajania ich potrzeb czy aktywnego spędzania czasu z dziećmi. Pracownicy socjalni pozostawali w stałym kontakcie z instytucjami wspierającymi rodziny, zasięgaliby opinii na temat rodzin. Z pracy socjalnej korzystały również osoby starsze i niepełnosprawne. Pracownicy socjalni informowali w/w osoby o formach i rodzajach przysługujących im świadczeń, informowali o korzystaniu z usług opiekuńczych czy usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, pozostawali

w stałym kontakcie telefonicznym i osobistym z osobami starszymi, samotnymi, które wymagały takiego wsparcia.

Ważnym instrumentem pracy socjalnej z osobami ubiegającymi się o pomoc są kontrakty socjalne, które jak opisano powyżej mają na celu zobowiązanie zainteresowanego do podejmowania z pracownikiem wspólnych działań zmierzających do przezwyciężenia jego trudnej sytuacji życiowej. W MGOPS pracownicy socjalni w 2023 roku zawarli 11 kontraktów socjalnych, a praca socjalna udzielona została 340 rodzinom.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W toku kontroli ustalono, że pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Posilek w szkole i w domu”, zasiłku celowego oraz specjalnego zasiłku celowego, usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznano celowo i zasadnie. W aktach znajdowały się m.in.: weryfikacja danych o bezrobociu z programu SEPI, odcinki rent i emerytur, oświadczenia klientów, karty leczenia szpitalnego, faktury za zakupione lekarstwa, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Do Statutu i Regulaminu Ośrodka nie wnosi się zastrzeżeń.

Uchwała w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych udzielających schronienia osobom tego pozbawionym w tym osobom bezdomnym, które ostatnie stałe miejsce zameldowania posiadały na terenie gminy Kazimierza Wielka zawiera nieaktualne przepisy dotyczące odpłatności za pobyt w placówkach.

Warunki lokalowe dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Dyrektor i Zastępca Dyrektora posiadają odpowiednie kwalifikacje wymagane na zajmowanym stanowisku. Pracownicy socjalni oraz pracownicy zajmujący się specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, w Ośrodku zatrudnionych jest 10 pracowników socjalnych i na jednego pracownika socjalnego przypada 1 598 mieszkańców.

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Informacja o tym, że zasiłkobiorca w okresie pobierania zasiłku stałego będzie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym jest przekazywana odrębnym pismem.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych wydanych w zakresie pomocy społecznej widniały prawidłowe przepisy oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, upoważnienie Burmistrza dla Kierownika MGOPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. Ponadto, w zależności od formy pomocy, przytoczono odpowiednie uchwały Rady Miejskiej dotyczące dożywiania i usług opiekuńczych, Uchwałę Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

W postanowieniu decyzji wskazywano, że wypłata świadczenia pieniężnego nastąpi po uprawomocnieniu się decyzji tj. po 14 dniach od daty jej otrzymania. Natomiast w decyzjach przyznających zasiłki na okres dłuższy niż jeden miesiąc brak terminu realizacji pomocy w kolejnych miesiącach.

W postanowieniu decyzji przyznających usługi opiekuńcze określano, że usługi będzie świadczyć opiekunka domowa, ale brakuje informacji, że jest ona zatrudniona w MGOPS.

W postanowieniu decyzji na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi brak pełnej nazwy usług, czyli określenia „dla osób z zaburzeniami psychicznymi”.

W uzasadnieniu decyzji we wszystkich skontrolowanych formach pomocy w sposób obszerny opisano stan prawny i faktyczny, na podstawie którego została przyznana pomoc.

W pouczeniu wszystkich skontrolowanych decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania (art. 127a k.p.a.).

Pozytywnym jest fakt, że w szkołach na terenie Gminy dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Zespół kontrolny stwierdził, że MGOPS wykorzystuje kontrakt socjalny jako instrument pracy socjalnej.

Biorąc powyższe pod uwagę, **działalność kontrolowanej jednostki ocenia się pozytywnie z uchybieniami**, przy czym w zakresie objętym kontrolą stwierdzone uchybienia miały wyłącznie charakter formalny i nie powodowały następstw dla wykonywanych zadań.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Dyrektora kontrolowanej jednostki. Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Dyrektorem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Tabela pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”.
2. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Katarzyna Wach
2. Magdalena Pracon

Kielce, dnia 20 listopada 2023 r.

Ze strony kontrolowanej:

Data i podpis

odlepreno osobi'scie

21.11.2023
Dyrektor
Miejsko Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kazimierzy Wielkiej

EM
Edyta Moło

**MIEJSKO GMINNY
OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ**

tel. 41/33...
NIP: 662 16 14 173 Regon 290420200

4
Wojewódzki
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia
Marcin Pasek

ŚWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia
ul. IX Mieszczańskie Kielce 3, 25-516 Kielce